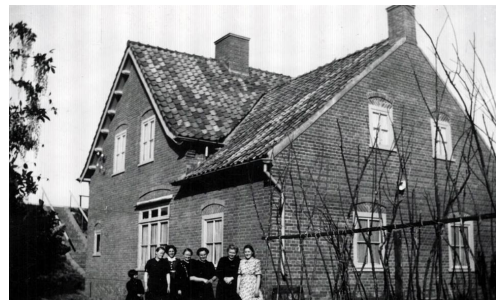

Betty Heertje-Halberstadt

Rebekka (Betty) Halberstadt is geboren op 12 november 1936 in Amsterdam. Zij was de dochter van Louis Halberstadt (1903-1979) en Judith Lena van Naarden (1909-1964). Zij had een broer Victor (1939). Voor de oorlog woonden ze op Krugerplein 20 in Amsterdam-oost. Het gezin was Joods, maar ze deden weinig aan het Jodendom, behalve dat ze geen varkensvlees aten en geen schaal- en schelpdieren.

Tijdens de oorlog dook het gezin onder. Betty kwam via Amsterdam en Coevorden terecht in Nijmegen. Haar ouders zaten in Millingen bij familie van der Velden en toen Betty ziek werd, kwam ze bij haar ouders in de onderduik. Ook haar oma zat daar. In het huis tegenover het onderduikadres in Millingen zat de Gestapo. Dat was dus heel gevaarlijk. In Millingen leerde haar moeder haar lezen, schrijven en rekenen. Op een gegeven moment moest iedereen uit Millingen evacueren. Het gezin ging lopend, met grote handkarren met grote houten wielen. Oma zat bovenop de kar. Uiteindelijk kwamen ze in Almelo terecht, bij familie van het onderduikgezin uit Millingen. Van daar zijn ze in Friesland beland, op een boerderij met allerlei dieren en fruitbomen, zoals pruimenbomen en frambozenstruiken. Ze zaten ondergedoken bij de ongetrouwde boer Jelte van der Goot. Betty is in Friesland ook korte tijd naar school gegaan.

Na de oorlog keerden ze in augustus 1945 terug naar Amsterdam en gingen wonen op Hoendiepstraat 11. Victor, die in Limburg ondergedoken was geweest, kwam ook in ons gezin terug. Thuis werd niet over de oorlog gesproken. Men zei: “*Ze zijn niet teruggekomen.*” Dat ging over familieleden die vermoord waren.

Voor de oorlog bestonden er in Nederland verschillende Joodse gesloten groepen. Een doorstart na de oorlog was niet mogelijk omdat veel leden en leiders waren gedeporteerd en vermoord. Alleen in Den Haag begon de T.O.P. groep weer. Er was ook in Amsterdam belangstelling en daar werd een groep opgericht. De organisatie was, net als elke joodse organisatie, Zionistisch ingesteld. Ze richtte haar leden op wat toen nog Palestina heette en wilden hun belofte bij de installatie ook op die manier inrichten. Dit bleek in verband met de spelregels van de NPV niet mogelijk. Het installatieteken werd een Davidster. Er werden geen insignes van de NPV overgenomen en in plaats van een hoed werd een baret gedragen. De organisatie werd Tsofioeth (Hebreeuws voor padvinderij) genoemd. De verkenners kregen de Hebreeuwse naam Tsofim en padvinders Tsofoth. Er werd eind 1947 gestart met een verkennersgroep Misjmar Tikwatenoë onder leiding van Edzard Izaks, een gediplomeerd verkennersleider. Op 20

juni 1948 werd een meisjesvendel erkend met de naam Deworah. Een jaar later, in november 1948, werd een tweede verkennersgroep opgericht, *Betsalel*, waar Jaap Cohen Mafakeed (hopman) werd. En in februari 1949 begon bij *Misjmar Tikwatenoë* een welpenhorde, Oforim in het Hebreeuws.

De Amsterdamse en Haagse groepen gingen in mei 1949 samenwerken in de Vereniging 'De Joodse Padvindsters in Nederland' (JPN). Er volgden nog meer groepen, onder andere bij Joodse instellingen in Hilversum en Apeldoorn én in Enschede en Hilversum. In februari 1950 waren er acht groepen en later kwam daar nog een negende groep in Apeldoorn bij.

In januari 1950 werden de Amsterdamse groepen georganiseerd in verband met leidersgebrek. De verkenners van groep 1 Misjmar Tikwatenoë en 3 *Betsalel* gaan voorlopig samen onder de naam Bamitspah. Vanaf 1951 wordt in het Nieuw Israelietisch weekblad alleen nog maar over de horde en troep Bamitspah geschreven, naast het vendel Deworah en later de *Teixeira de Mattos* stam.

Toen Betty elf of twaalf jaar, werd ze lid van 'gewone' Scouting. Ze begon als kabouter en ging al snel over naar de padvindsters. Ze deed heel graag en fanatiek mee aan Scouting. Toen ze vijftien of zestien jaar was, ging ze over naar de Tsofiem en werd lid van het Deworah vendel in Amsterdam.

Omdat ze ervaring had bij Scouting, werd ze als snel leidster. Later vertelde Betty; *'Bij de Joodse padvinderij zat er een zionistisch tintje aan. Je leerde over Israël en je raakte geïnteresseerd in Israël, voor zover je dat nog niet was. Tevens leerde je Joodse/Hebreeuwse liedjes. We zongen, deden wat handenarbeid, leerden geschiedenis van en over Israël en we hadden veel plezier.'* Na het zomerkamp in Voorthuizen in 1951 werden een aantal meisjes te oud voor de padvinderij en ze werden daarom tot leidster gepromoveerd. Betty Halberstadt en haar vriendin Marianne Schwarz werden kabouterleidster en Marthi de Wilde werd welpenleidster. Ze kreeg de jungle naam Bagheera. Betty werd in juni 1952 door Guido Deen geïnstalleerd als leidster bij

de padvindsters, samen met Jupie van Gelder en Marianne Schwarz. Betty en Marianne zijn ook eens naar een internationale Joodse padvindstersbijeenkomst gereisd in Engeland. Haar moeder Judith was ook actief bij het Tsofiem in Amsterdam. In 1951 konden leden zich opgeven voor de zomerkampen. Victor was actief als verkenners bij de Bamitspahgroep in Amsterdam.

Betty trouwde met Arnold Heertje (1934 - 2020) en ze kregen drie kinderen.

Meer informatie

[Rebeka \(Betty\) Heertje \(Halberstadt\) \(1936 - d.\) - Genealogy](#)

[Indexen Archiefkaart](#)

[Indexen Archiefkaart](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 01 jun 1951 - Pag. 8 | Delpher](#)

[Onderduikers inschrijving Louis Halberstadt in 1945 » Open Archieven](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 27 jun 1952 - Art. 83 | Delpher](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 04 jul 1952 - Art. 51 | Delpher](#)

[Betty Heertje-Halberstadt: de Joodse jeugdbeweging Tsofiem en Haboniem](#)

Foto Boerderij van de familie Van der Velden in Millingen, Nijmegen, ca. 1946

[#Marthi Hershler-de Wilde - Veerkracht.online](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.